

IZHAJA VSAKO
N E D E L J O.

0-0-0

NAROČNINA:

za celo leto D. 40,
za pol leta D. 20,
za četrt leta D. 10,
v Ameriko Dol. 3.

0-0-0

Inserati po tarifi.

KRMEČKA MOČ

UREDNIŠTVO in
UPRAVNIŠTVO v
MURSKI SOBOTI,
Slovenska ulica 251

0-0-0

Rokopisi se ne
vračajo, nefranki-
rana pisma se ne
sprejemajo.

LETO I.

Gospodarski, narodni in kulturni tednik.

ŠTEV. 16.

Na vse svece.

Nekam čudni i tužni občutki nas navdajo, kda še zmislimo na te svetek. Okoli sebe vidimo žalostno naravo, štera je brez cvetja, brez življenja, brez lepote. Neščemo, pa se itak spomnimo na smrt: vej je vse smrti zapisano, ka žive: ljudje, živali, rastline, celi svet.

Spomnimo se na cintore, na bliščče sveče na grobih, i naše misli odletijo deleč, v neskončnost, za našimi dragimi, ki smo nekda z njimi živeli, se veselili i žalostili, ali zdaj jih nega več: spomrli so. Mi jim pa pravimo: blaženi, ki ste se rešili toga žmetnoga življenja.

I resan ma človek jezero vzrokov, da imentuje blažene vse tiste, ki so se rešili toga sveta, toga življenja. Mogoče je nekda vse inačiše bilo življenje, mogoče so inda samo rože rasle brez trnja. Ali dnesden i to posebno pri nas, v Prekmurji, je življenje, mislimo javno življenje ne samo žmetno, nego ogabno, odürjavle se nam. — Kak lepo je bilo nekda pri nas, kda smo ešče ne poznali strankarstva! Te je cvetela šče ljübezen in bratstvo. Dnesden pa toga nega več. Dnesden je pošten samo tisti človek, ki zna poplate lizati, pa čiravno je bio prle največši falot, nevalanec, grešnik i brezverec. Či pa ne znaš poplatov lizati si lahko najbolje poštene, pa si itak nikaj ne vreden.

Dnesden je pri nas sama nevošččnost ednoga človeka do drugoga, tak žuta nevošččnost,

kak je žuto to jesensko listje. I ta nevošččnost je sad strankarstva, ki napravi iz svetnika peklenščeka, iz poštenjaka korupcionista.

Bili so pač svetniki, dosta jih je bilo, bili so pa vsi poštenjaki, ar či poštenjaki ne bi bili, ne bi bili svetniki. Je na milijone svetnikov, ali ne nam je znano, da bi bar eden bio strankar, kakši strankarje so dnesden. Strankarstvo pač nikdar ne spravilo v nebesa niti ednoga človeka. Da jih je pa spravilo na jezere v pekeo, to znamo.

Naj na Vsesvece preišljüjejo malo naši zavisti puni strankarje to sveto istino i si spitavlejo dušno vest . . .

PO DOMOVINI.

Ponovno opominjamo vse tiste c. naročnike, kateri naročnine dosedaj niso plačali, da to storijo čimprej.

Slabe so naše ceste v Prekmurji že itak, posebno pa proti zimi i sprotoletji. Zadnji čas se je tak ščelo popravlati, da so se kopale grabe na dveh straneh. To je samo na sebi dobro, samo da bi trbelo malo več kamnalvoziti. Slabo pri kopanju grab je to da so v mnogih mestih grabe resan skopali, zemljo so na metre visiko nametali na oba kraja ceste, ne so je pa krej zvozili tak, da vsa voda, či dež ide, ostane na cesti. S tem so se ceste tak pokvarile, da se jih celo jesen i zimo ne bo dalo nūcati. — Naj skrbijo občinski poglavarje, da se to popravi.

Peti razred na sobočkoj gimnaziji se je šče ne odpro. Zadnji čas je že za to, pa nega nikoga, ki bi se brigao za to.

Krasti so začnoli spet na vse strani, posebno kokoši i zrnje. Pošten človek se skrbi i dela, kda si pa kaj pripravi za zimo, te njemi pa uzmoviči odnesejo. To se dogaja skoro redno, posebno na D. linskem.

Mro je stric naše kraljice, princ Viljem.

Šinjek ti bom prerezao, je pravo R. H. iz Sv. Jürja svojemi prijatelji. Te je to za šalo meo, ne pa napadalca, šteri je resan smekno z nožom — resan da malo vinjeni. Na dobro srečo pa je zadeo samo v roko, šinjek je pa celi ostao.

Z motikov, botami i z noži po glavi i kde je prišlo so preminočo soboto zvečer nekši dečki tak nabili Štefa N., trgovca s svinjami na Hotizi, da so ga morali včas pelati k zdravniku.

PO SVETI.

Čudna smrt zvonara. V Bolcani varaši je živo priden sokristan, ki je duga leta sam zvonio vsikdar na vse tri zvoné. Te dni pa se njemi je pri zvonenji po nesreči vajet zamotala okoli šinjeka, ga zvon potegno gor i sirmaka so najšli mrtvoga na voži.

Blagoslovljena ves je Schenkenfelden v Avstriji, kda ma župan i dva odbornika vküp 46 dece, kmet Pascher sam 24, njegov sosid Auer 20, Hirnsenrodt pa 18. Niti edne družine nega v celoj vesi, štera ne bi mela več kak 6 dece.

POLITIČNE NOVOSTI

Z revolverom je dvakrat strelo albanski študent Bebi albanskoga poslanika na Češkom, Cena bega, ki je bio k mesti mrtev. Študenta so včasi prijeli. Pri zaslišanji je povedao, da je zato strelo poslanika ar je delao za prijateljstvo med Albanijov i jugoslavijov. — Poslanik je bio prijateo naše države i zato so morilca najbrže Italjani podkupili.

Z Madjarskov so se na trgovskih pogojanjih rešila sledeća pitanja: sodišča, železnice, vojna odškodnina, bolniška pomoć, dvo-vlastniška. Nadaljuvala se bodo pogejanja prve dni novembra.

IZ AMERIKE.

Mož s tremi ženami. V Allantovni je prišeo pred birovi-jo muž zavolo treh žen, po ime-ni Samuel Bartleb. Mož se je najprle oženo v Northamptoni, in je meo s tov ženov dvoje dece, z drugov v Allantovni, šte-ra ga je tudi z dvema detetoma obdarivala, i s tretjov v Pottsvi-lei, štera njemi je samo ednoga

povijla. Amerikanski sodnik si prej jako beli glavo pri toj prav-di, ar se nemre odločiti, štera izmed teh treh žen ma pravico do možnjega srca i vrednosti.

Najbolje zanimivo je pri toj pravdi to, da so vse tri žene pri-pravljene odpustiti svojemi moži. Nadalje so privolile tudi v to, da si naj Samuel sam odebere edno, s šterov bi potem živo v zakoni, drugivi dve pa sta pri-pravljenivi za svojo deco skrbeti i je gor odhraniti, njemi na vse odpustiti, ga spoštivati naprej i ljubiti . . .

Zaljubljene žene so vse vči-nole, da bi rešile moža, ali sod-nija ga je itak vteknola v ječo, kde bo mogoćo čakati izid nes-milene pravde.

New Orleans, Pa. V tom varši je bio sprevod. Čarno oblečeni moški so šli poleg mrt-vaških kol, kak je to že navada, kda sprevajajo mrtveca. Ali nji-hovo obnašanje se je nekak sum-ljivo zdelo „sühim“ detektivom, šteri so za probe voljo dali od-peljati mrtveška kola. Kda so prišli na policijo, so kola previ-zitejrali in na veliko začudenje so na mesto mrtveca v trügi našli 400 golonov najboljše žga-

nice. Navzoće so zaprli, in zdaj čakajo svojo obsodbo. (V Ame-riki je namreć po zakoni prepo-vedano toćiti in piti alkohol, za-to pa ljudje delajo skrivoma, do-keć je künšten amerikanski de-tektiv ali policaj ne dobi. Op. ur.)

Newark. Tu je mro Jakob Breithof, muž, ki je živo 105 let in vagao 220 funtov.

Teksas. Mro je najstarejši ćlovek v Ameriki Kille Mozes. Živo je 122 let. Imeo je 25 de-cć, štere je vse preživio.

York, Pa. Meseca avgusta smo dobili prvi sneg letos.

Bethlehem. Dobili smo do rok „Kmećko moć“, štera se nam je vsem dopadnola zavoljo njenoga nestranskarskoga stališća. Želemo njej obilo sreće!

Obćinska uprava.

Kandidatne liste.

Kak je voliti obć. od-bornike i namestnike? Obćinske odbornike i namestnike je voliti po predpisanih kandidatnih list tak. Kandidatne listine se do-bijo na srezkom poglavarstvi. Kandidatne listine dobi vsakši,

Izvrsten tovaj.

Nepopisno veselje je ćito srećen casar, da je vido, kak se je po prvom strelaji dol z lestvice kotno nad-ležen tovaj. Nede njemi zdaj trbelo kralestva, niti njegove hćerke. Veseli je odpro sobine vrata, dol bežao po stubaj i stopo na dvorišće. Tu je po-iskao mrtvog tovoja, ga zdigne na rame i odbežao žnjim za oslicu, tam skopao jamo i mladoga Lacija položo k večnomi pećitki.

Ešće veselejši je gratao Laci, gda je vido, ka je casar zapüsto sobo i odišeo onoga deda zakapat. Kak blisk je zbežao gor po stubaj i dostojno stopo v casarsko spalnico, se nagne k casarici i ves srećen pravo:

— Ženica, daj mi tvoj prstan, da žnjim malo pocinkam po zobaj mrtvog tovoja.

Casarica je resan mislila, da mož žnjov gući, zato je brez pomisleka

vzela prsten z roke i ga dala Laciji, šteri je zraven švigno vć s hiše.

Na vse zadnje le pride casar i se toži ženi, ka je telko dela meo stem huncvotom, ka se teće ž njega.

— Ešće na zadnjo vćro sam mogoćo švicati polek njega, — je nevolno mrmrao casar. No vej sam ga tak globoko zakopao, ka ga vsi peklen-šćeki neodkopajo vć.

— Kapa sprstanom si njemi kaj zružo po zobaj? — je pitala vsa ra-dovedna casarica.

— S kakšim prstanom?

— S tistim, ka si ga od mene odneso, — je ponovno djala casarica.

— Jaz — ?

— Tj, ti!

— Jaz nikdar ne!

— No, ći si ga ne ti odneso, te si tudi ne strelo Lacija. Po takšem je te itak on odneso prstan.

Pa v istini je tak bilo. Drugo jütro zaran je prišeo Laci pred casara, držao prstan v roki i vitežko pravo:

— Presvetli casar! Zrvšo sam zadnjo delo, ka ste mi vćeraj naroćili. Gledajte, to je prsten vaše žene, pre-svete casarice. Od dnes naprej već nemam norije. Zato vas prvić i zad-njić pitam, ali mi date vašo hćerko ali ne?

Casar si je eden čas premišla-vao, ka kabi naj vćino, ali bi njemi dao svojo hćer ali ne. Nato pa se obrno proti Laciji i njemi z mirnim glasom pravo:

— Meni je povoli, moji ženi tudi. Ti pa si ešće pogući z mojev hćerjev, pa mi te oba prita pravit. Glej, tam v püngradi je.

Laci se je vitežko priklono i odi-šeo v püngrad pred casarsko hćerkico, štero je plemenito i dostojanstveno pozdravo:

— Presvetla princezinja! Vaš predober oća, presvetli casar me pošila k vam. Naroćo mi je, naj vas obi-šćem v tom lepom püngradi, gde se nahajate kak roža med rožami. Vnogo

či šče sestaviti kandidatne liste, ali kandidirati.

Zato morajo politične, socialne i druge skupine volilcev najkasnej v 10 dnevaj po razpoložitvi pravnomočnih volilnih imenikov predložiti političnimi oblastvi kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov i namestnikov.

Kandidatne liste morajo vsebovati telko imen, kelko je voliti občinski odbornikov i namestnikov.

Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanom i z uradnim pečatom opremljenom obrazci.

V razglasi od volitev mora župan, odnosno gerent pravčasno naznaniti den i vüro do štere se smejo vlagati kandidatne liste!

V kandidatno listo se smejo sprejeti kot kandidati vse osebe, štere so lahko izvoljene.

Vezava kandidatnih list. Dvoje ali več v isti občini vloženih kandidatnih list se lahko veže. Tisto izjavo strank, ali skupin, štere se mislijo med seboj vezati, morajo pismeno naznaniti srezkomi poglavarstvu bar 8 dni pred volitvami njihovi po-

oblašćeni zastopniki, šteri so že na kandidatnih listinah tak zapisani. Srezko poglavarstvo izjavo pregleda i jo prek župani izroči volilnoma odbori, kdaj se tisti sestane.

Kak je podpišavati kandidatno listino? Kandidatno listo za volitev občinski odbornikov i namestnikov morajo biti posebno povedane ali oznaćene za takše i *čitljivo svojeročno podpisane od najmenje telko volilnih upravićencov, kelko je voliti občinskih odbornikov i namestnikov v tistoj občini.* Vsaki volilni upravićenec sme podpisati *samo edno kandidatno listo.* Listo morajo podpisati tüdi vsi kandidati i namestniki, z opombov, da izvolitev na tej listini sprejmejo.

(Dalje pride.)

POUČNO

Domaća vzgoja.

Čtenje (čitanje). Edno med najvažnejšimi izobraževalnimi sredstvi za človeka je knjiga. Mi lahko vzememo v roke knjigo iz različnih cilov. Je slučaj, da zato vzamemo v roke knjigo, ar šćemo preceniti njeno vrednost.

V takšem slučaju je vpliv knjige najmenši. Navadno pa vzememo knjige v roke, da se vćimo z nje ali da se zabavamo. V takših prilikah si neopazeno prisvojimo mišljenje pisatelja, kaj si dovoljüje, kaj drži on za lepo, kaj za slabo itd.

Čitatelj, posebno mlada deklica, se dostakrat tak vćiva v vlogi kakše osebe, štera nastopa v knjigi, da se z njov veseli, žalosti, joće. Zato pametno napravi tista mati, štera da samo takšo knjigo v roke svojega deteta, štero je že sama preštela in smatra za vzgojo deteta primerno. Žal niso vse knjige primerne za deco, štere majo oapis »za mladino.«

Detete prvo štenje je povestica. Kak hitro zna šteti, prosi privoedke. Če njemi nemremo odpovedati prošnje, vsaj mu ne dovolimo dosta štenja. Mirno sedenje, pa tüdi sklüćeno sedenje med štenjon lahko škodi lahko na detećem zdravji. Ravno tak se nesmi dopistiti enostransko düševno delo. Dete, štero hodi v šolo naj kak več je vöni na friškom zraki i se naj igra. Kda je dete zrelo zato (v 9.—10. leti). dajmo njemi rajši šteti resnićne zgodbe; n. pr. opise dećinje dobe naših velikik mož, odkritja, potopise, kesneje tüdi izasjdbje itd. Nesmi pa čitati dete fantastiće romane, dete, štero šte takše romane postane brez volje i se odtüji od vsakdanešnjega pa si želi samo izrednosti. Nikdar pa nedopüstno to, da žali čut düžnosti in vzbüdi v diteti nemogoće želje. Če pa mammo poseo s takšim ditetom, štero je že štenje spravilo na krivo pot, pripelajmoga tak, da neopazi nazaj na pravo

sam hodo po svejti, ali vam ednake nesam vido. Ves sam iz sebe i nemam reći, s šterimi bi vas pozdraviao, obožavao i proslaviao. Če vas bole gledam, bole se mi vsiljüje nova i nova miseo, ki mi pravi, da vi ste sama roža med rožami, nego po pravici se vam mora praviti: »Kralica rože«. Vnogo sam trpo na svejti, ali zdaj ne čütim nitj posledic svojega trpenja, ka ves srećen konćno vidim, za koga sem trpo. . . Vitez i junak sam, ali vseadno nemam telko poguma, ka bi se predrzno vam povedati, zakaj me je posiao k Vam vaš oća, presvetli casar.

— Junaški vitez! Ödkrijte svoje srce, povejte svoje tajnosti! — je z milim i nežnim glasom povedala mlada princezinja. Če ste do zdaj premagali vse, premagajte tüdi. . .

Po malom razgovori se je približala mlada frajlica k mladomi vitez, ga sem pa ta poglejüvala i začnola

farbe spreminjati. Postajala je či duže bole rdeća i lepa, da bi jo človek laćen i žeden samo gledao. To vse je tak vplivalo na mladoga Laciya, ka je tüdi on stopo malo bliže i precí po tiho pravo:

— Nečütim v tak moćnoga, da bi vam mogeo povedati, ka mi je vaš oća, presvetli casar naročo. — je trepetajöći izgovarjao Laci. Če me slučajno razumete, mi pomagajte iz zadrege. . .

Princezinja je ftrgnola najlepšo rožico, njemi ponüdila i rekla:

— Ta rožica vam naj bo znamenje moje. . . l-j-u-b-e-z-n-i, je na tiho v pretrganih zlogaj govori la princeza.

— Jaz nisam vreden takšega angela »Kraljice rože«, če tüdi trpim i čütim, ka vas — l-j-ü-b-i-m.

— Vitez je vreden casarske hćeri, — je pripomnila deklica.

Po teh rećaj sta se nemo, molće približala eden drugomi, si podala roke i srećno gledala eden ovomi v oblićje. Žareći pogledi so učinkovali i ona se varno naslonila na njegove prsi, on pa je na rahlo držao sladko breme v svojih naroćah. Tü pa tam ga je ona mamljivo pogledala gor, on pa je otroćje slonil glavo — i. . .

Sunce je že precej ogrevalo zemlo, da se je mladi par prebüdo iz navidezno spanya. Vsa srećna sta zapüstila püngrad, prišla pred cesarja i mu povedala, — da sta zadovoljniva eden z drugim.

Casar jiva je blagoslovo, pozvao dühovnika, da jiva je poročo i začelo se gostüvanje. Po gostüvanji njima je casar prek dao celo casarstvo, jiva predstavo plemenitašom, kak novi vladajoći par, on pa je šo lepo počivat i uživat mir na svoje stare dni.

(Konec.)

CENE OGLASOV:

V oglasnem oddelku stanejo oglasi 1 Din, med tekstem 150 Din in „poslano“ 2 Din za vsaki cm². Popusta se da pri 3—5 kratnem oglaševanju 15%, nad 5-krat pa 25%. Cene malim oglasom 10 Din.

pot, v vsakdanšnje življenje k njegovim dužnostim. Idimo z njim v naravo, na njive, naj se zanima po lepoti narave. Zavupajmo na njega nego cvetic.

Iz Uradnega lista. Vsi posestniki biš v celoj Sloveniji i Prekmurji morajo vložiti najkasneje do 30. novembra 1927 izkaz vseh peršon, štere stanujejo v hiši. Takši izkazi se dobijo že štampani pri vseh davčnih uradih, samo jih trbej ippuniti. Ippunjeni izkazi se notri dajo v Prekmurji pri davčnom okrajnom oblastvi v Soboti. — To mora napraviti vsakši hišni posestnik, ovači bo kaštigan z 1000 Din globe.

Na plüge i njüve dele ne trbe plačati carine, či ij kúpimo v drugoj državi.

GOSPODARSTVO.

Veliki župan mariborske oblasti obvešča vse tiste, ki ščejo kúpiti vinske trte (rozge), da se te lahko kúpijo:

- 1) v Pekarar, p. Limbuš,
- 2) v Kapeli, p. Slatina Radenci,
- 3) v Vukanovci, p. Središče ob Dravi i
- 4) v Dramljah pri Celji.

Cene za l. 1927/28 so za 1000 falatov:

- a) klüči ameriških trt 35—45 cm
 - I. klasa po 100 Din.,
 - II. klasa po 35 Din.,
- b) korenjaki ameriških trt
 - I. klasa po 250 Din.,
 - II. klasa po 75 Din.,
- c) cepljenke
 - I. klasa po 1500 Din.,
 - II. klasa se ne bo odavala.
- d) klüči domače trte po 100 Din.

Što šče kúpiti trte, njemi letos ne trbej prinesiti potrdila občine, da bo sadio trte v svojih goricah. niti ne potrdila od srezkoga ekonomu, nego je zadosča, da povejo podlago i vrsto trte. Trte odavlejo upravniki državnih trtnik nasadov v omenje-

nih občinah. Naročijo se trte lahko včasi. Stroške pošiljatve nosi naročnih — Naročila so kolka prosta, pač pa mora vsak naročnik meti trte, štere je naročo, pritožiti pa se sme vsakši, či je ne dobo dobrih trt. To včasi, kak jih je dobo, sledkar pritožbe več nikaj ne valajo.

CENE**Penezi:**

1 dolar	Din. 56.25
1 avg. šiling.	" 7.95
1 čehosl. krona	" 1.67
1 nemška zlata marka	" 13.50
1 francuski frank	" 2.20
1 švicarski frank	" 10.93
1 italjanska lira	" 3.08
1 madž. pengó	" 10.—

Državno 7% invensticijsko posojilo Din 84.50. Državna renta za ratno šteto Din 346.—

Blago:

100 kg. Pšenice	Din. 290.—
" " Žita	" 275.—
" " Oves	" 200.—
" " Kuruze	" 230.—
" " Krumpišov	" 200.—

Pošljemo Vam vsak inštrument 8 dnina ogled! Če Vam ne ugaja, nam ga

lahko vrnete.

Zahtevajte tekoj

Velik cenik zastonj!

Vicline od 95 Din., gramofoni od 845 Din., dalje Harmoniko od 85 Din., citre od 192 Din., dalje Mandoline, gitare, lesena in pločevinasta pihala po najnižjih cenah ne posredno iz tovarniškega skladišča.

Skladišče

Meinel in Herold

Tovarna glasbil gramofonov in harmonik (imet. RUDOLF LORGER). MARIBOR št. 111.

PREKMURSKA POSOJILNICA

v MURSKI SOBOTI

Zvezna ulica 222.

plača intereš na hranilne vloge in vloge na tekočem računi

8 do 10%

Posojila daje proti vekslini (kezešom) in gortaboleranji.

POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 12628.